

А у вас уже є ISO, який підтверджує протидію корупції?

Ви вже оформили сертифікат ISO, який підтверджує, що ваше підприємство як учасник публічних закупівель впровадило систему протидії корупції та активно її застосовує у щоденній діяльності? Схоже на невдалий жарт, чи не так? На жаль, ні.

Неприємна новина: у публічних закупівлях з'явився ще один стандарт ISO. Віднедавна замовники публічних закупівель встановлюють нову оригінальну вимогу, а саме: надання сертифіката ISO 37001:2018 «Системи управління щодо протидії корупції. Вимоги та настанови щодо застосування».

Практика Постійно діючої адміністративної колегії Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель (далі — Колегія) щодо сертифікації ISO свідчить, що переважають випадки, коли учасникам / скаржникам не вдається довести дискримінаційність та неправомірність вимоги щодо надання такого сертифіката. І це попри те, що стандарти ISO не є обов'язковими на території України.

Проблему сертифікації ми детально розглянули на порталі RADNUK.COM.UA у статті [«Сертифікація ISO: практика Органу оскарження»](#).

Щодня ми чуємо про корупцію та боротьбу з цим негативним явищем. Учасники публічних закупівель вимушені підтверджувати, що запобігають корупції, надаючи у складі тендерних пропозицій чимало документів, зокрема про те, що учасник не корупціонер, директор не корупціонер, учасник має антикорупційну програму, в учасника є відповідальна особа за здійснення антикорупційної діяльності тощо. Дуже хотілось б, щоб ця купа папірців дійсно запобігала проявам корупції. Шкода, але поки що стверджувати, що публічні закупівлі базуються на принципах правопорядку, чесності й непідкупності не можна.

Впровадження у діяльність стандарту ISO 37001:2018 «Системи управління щодо протидії корупції. Вимоги та настанови щодо застосування», можливо, є доцільним для замовника, але для учасників така вимога здається абсурдною. Якої ж думки Колегія? Розглянемо таку вимогу на прикладі рішення Органу оскарження.

Рішення Колегії № 19457-р/пк-пз від 27.08.2021,

оголошення № [UA-2021-08-03-004948-b](#)

Вимога тендерної документації: пунктом 5 розділу 3 тендерної документації передбачені інші документи, які повинен подати учасник, зокрема оригінал чинного сертифіката ДСТУ ISO 37001:2018 «Системи управління щодо протидії корупції. Вимоги та настанови щодо застосування».

Позиція скаржника: вимога щодо наявності в учасника сертифікат ISO 37001:2018 «Системи управління щодо протидії корупції. Вимоги та настанови щодо застосування» згідно з чинним законодавством є обов'язковим документом для здійснення господарської діяльності.

Вказаний сертифікат видається на платній основі на підставі вільного волевиявлення особи, тобто законодавством передбачено, що кожен має лише право отримати сертифікат ISO 37001:2018 «Системи управління щодо протидії корупції. Вимоги та настанови щодо застосування», таким чином будь-яка особа має право, а не обов'язок отримати за власний рахунок вищевказаний документ.

Вимога є незаконною та дискримінаційною.

Позиція Колегії: скаржник не довів та документально не підтвердив необхідності внесення змін до тендерної документації в цій частині, а також документально не підтвердив неможливості виконання вказаної умови тендерної документації та не довів, яким чином наведена вище умова порушує права та законні інтереси скаржника, пов'язані з участю у процедурі закупівлі, у зв'язку з чим відсутні підстави для задоволення скарги в цій частині

На жаль, Колегія вважає, що вимога надання ISO, який підтверджує, що учасник протидіє корупції, правомірна та не має дискримінаційного характеру. Напевно, таке рішення пов'язане з неправильною аргументацією скаржника та недолученням ним відповідного документального підтвердження. Сподіваємося, наполегливим скаржникам найближчим часом вдасться довести у Колегії неправомірність такої вимоги. Адже ще один папірець не можна вважати дієвим способом запобігання проявам корупції.

Більше корисної практики Колегії знайдете на порталі [RADNUK.COM.UA](#) у статтях:

«[Замовник установив параметр, який не відповідає ДСТУ: практика АМКУ](#)»;

«[Добірка оскаржень переговорної процедури закупівлі](#)»;

«[Скарги та докази скаржників починаючи з 26.06.2021: практика АМКУ](#)»;

«[Прив'язка до виробника: практика Органу оскарження](#)»;

«Історія однієї тендерної документації, яку оскаржили шість разів»;

«Чотири цікаві рішення АМКУ: забезпечення виконання договору про закупівлю»;

«Практика органу оскарження щодо нецінових критеріїв оцінки»;

«Рішення Колегії щодо оскарження проєкту договору про закупівлю / істотних умов договору про закупівлю».